

NOTAT: Kapacitetsredegørelse for skoleområdet 2019

10. april 2019

På baggrund af den seneste befolkningsprognose for Roskilde Kommune fra foråret 2019 har forvaltningen udarbejdet en kapacitetsredegørelse for skoleområdet i Roskilde Kommune. Redegørelsen giver et aktuelt overblik over kapaciteten på skoleområdet sammenholdt med forventningerne til udviklingen i børnetallet i Roskilde Kommunes befolkningsprognose for årene 2020-2023.

1. Sammenfatning

Befolkningsprognosen fra 2019 viser, at der forventes et fald i antallet af børn i den undervisningspligtige alder i Roskilde Kommune i perioden 2019-2023.

Befolkningsprognosen fra 2019 nedskriver forventningen til antallet af børn i forhold til prognosen fra 2018. Faldet i børnetallet forventes dermed at være større i perioden 2020-2023 end antaget i kapacitetsredegørelsen for skoleområdet i 2018, som lå til grund for udvalgets overvejelser i forbindelse med budget 2019 og den nye skolestruktur.

Antallet af børn er en indirekte indikator på, hvor meget kapacitet der samlet er behov for i kommunens skoler. Ud af den samlede mængde af børn, vælger en del at gå i privatskole og på efterskole, hvorfor det egentlige behov for kapacitet er mindre end angivet i befolkningsprognosen og grunden til, at der udarbejdes en særskilt skoleprognose. I denne redegørelse er det vigtigste parameter antallet af klasser, idet det har betydning for, om der er lokaler nok på skolerne, herunder behovet for faglokaler. Antallet af elever bliver dermed et sekundært mål for kapaciteten, men bruges i beregningen af det forventede antal klasser.

Opgørelsen over antallet af forventede klasser i Roskilde viser en samlet svag stigning på trods af et fald i antallet af børn i den undervisningspligtige alder. Denne udvikling skyldes to faktorer. For det første er udviklingen i børnetallet i de enkelte skoledistrikter forskellig. I nogle distrikter forventes der et fald i antallet af børn, mens der i andre distrikter forventes en stigning. For det andet er der indført et nyt princip for klassetildelingen med den nye ressourcetildelingsmodel, hvilket har den betydning, at klassetildelingen bliver mindre følsom over for variationer i elevantallet.

Samlet set er der den fornødne kapacitet til stede i Roskilde på skolerne, så der er balance imellem kapacitet og behov. I enkelte distrikter er der for meget kapacitet tilstede, det gælder fx for "den nye" Nordskole. Mens der på andre skoler er for lidt kapacitet tilstede, det gør sig gældende på Klostermarksskolen. Denne skævhed mellem skolerne blev der taget højde for i forbindelse med budget 2019-2022, hvor det blev besluttet, at der skal kigges på skoledistrikterne i kommune. Dette arbejde er forvaltningen i gang med, og udvalget vil få forelagt en særskilt sag om Klostermarksskolens distrikt.

Ligeledes forventes det, at den nødvendige kapacitet er til stede for at kunne rumme behovet for SFO- og klubtilbud.

2. Befolkningsprognose

Befolkningsprognosen 2019 (tabel 1) viser, at der forventes et lille fald i antallet af børn og unge i den undervisningspligtige alder. Det er i aldersgruppen 6-9 år og 10-13 år, at faldet ses, mens der for de ældste elever (14-16 år) sker en stigning.

Tabel 1: Befolkningsprognosen 2019-2023 for aldersgruppen 6-16årige

Alder	2019	2020	2021	2022	2023	Ændringer 2019-2023	
						Antal	Pct.
6-9 år	4.112	3.999	3.883	3.952	3.951	-161	-3,9%
10-13 år	4.508	4.503	4.463	4.379	4.351	-157	-3,5%
14-16 år	3.392	3.443	3.519	3.535	3.507	115	3,4%
I alt	12.012	11.945	11.864	11.867	11.809	-203	-1,7%

Roskilde Kommune får hvert år udarbejdet en befolkningsprognose, som ligger til grund for kapacitetsvurderingen. I forhold til befolkningsprognosen fra 2018 forventes der lidt færre børn i den undervisningspligtige alder i Roskilde (tabel 2).

Tabel 2: Forskel i befolkningsudviklingen fra prognosen fra 2018 til 2019 i aldersgruppen 6-16årige

Alder	2020	2021	2022	2023
6-16 årige	-91	-134	-99	-86

3. Kapacitetsredegørelse skole

Befolkningsprognosen danner grundlag for skoleprognosen. Skoleprognosen tager højde for den privatskolefrekvens, der er i de enkelte skoledistrikter, ligesom den tager højde for udsat skolestart og det frie skolevalg jf. styrelsesvedtægten. Det vigtigste parameter i forhold til kapaciteten på skolerne er antallet af klasser, idet det har betydning for, om der er lokaler nok på skolerne, herunder behovet for faglokaler. Antallet af elever bliver dermed et sekundært mål for kapaciteten, men bruges i beregningen af det forventede antal klasser.

På trods af et lille fald i antallet af børn i den undervisningspligtige alder, stiger antallet af forventede klasser samlet set for Roskilde Kommune, hvilket kan ses i tabel 3. Af tabellen fremgår aktuelle antal klasser pr. 5. september 2018, samt det forventede beregnede antal klasser på baggrund af prognosen.

At antallet af klasser stiger på trods af faldet i antallet af elever skyldes to faktorer.

For det første foretages klassesdannelsen efter principperne for klassetildeling i ressourcemodellen. Ved oprettelsen af børnehaveklasser regnes med maksimalt 24 elever i klasserne. Der kan efterfølgende ske så store ændringer i elevtallet, at det kan være nødvendigt at sammenlægge klasser eller oprette nye klasser. Ved et faldende elevtal reduceres ressourcerne og klasserne samles, hvis klassekvotienterne er på 24 elever eller derunder i den nye klasse. Ved et stigende elevantal øges ressourcerne og klasserne deles, hvis klassekvotienten er på 26 elever eller derover i de eksisterende klasser. Af principperne fremgår det, at ressourcerne kan øges og klasserne deles ved en klassekvotient på mellem 26 og 28 elever.

For at sikre kapaciteten på skolerne er der lagt et forsigtighedsprincip i vurderingen af antallet af klasser, og klasserne er derfor delt ved 26 elever, hvor det giver mening. Dette princip ligger til grund for beregningen af det forventede antal klasser, og kan betyde et højere antal klasser end ved beregningerne i den gamle model med de gamle principper, hvor klasserne blev samlet ved en klassekvotient på 26 elever eller derunder. Ændringen i principperne for klassesdannelse gør at skolernes økonomi er blevet mindre følsom over for variationer i elevantallet.

For det andet dækker stigningen i børnetallet over forskellige udviklinger på de forskellige skoler. I nogen distrikter forventes der et fald i antallet af børn, mens der i andre distrikter forventes en stigning.

Tabel 3: Forventningen til kapacitetsbehov på skolerne i Roskilde Kommune

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Absalons Skole	30	31	31	32	33	33
Gadstrup Skole	22	22	22	22	21	21
Hedegårdenes Skole	18	20	20	20	20	20
Himmelev Skole	34	33	33	33	33	33
Klostermarksskolen	32	33	35	36	38	39
Lindebjergskolen	18	19	19	20	20	20
Lynghøjskolen	25	27	26	27	27	27
Margretheskolen	19	19	19	19	20	20
Nordskolen*	58	53	52	49	50	49
Sct. Jørgens Skole	28	28	30	29	30	30
TCR	9	7	7	8	8	7
Tjørnegårdsskolen	21	21	21	21	20	20
Trekronerskole	39	39	39	40	39	40
Viby Skole**	31	30	30	30	29	29
Vindinge Skole	16	18	19	19	19	20
Vor Frue Skole***	7	2	2	2	2	2
Østervangsskolen	23	26	25	25	25	26
I alt	430	428	430	432	434	436

*Bauehøjskolen og Jyllinge Skole bliver i forbindelse med den nye skolestruktur til Nordskolen

**Dåstrup Skole og Peder Syv Skolen bliver i forbindelse med den nye skolestruktur til Viby Skole

*** Som følge af den nye skolestruktur bliver Vor Frue Skole til en indskolingsskole

På trods af et lille fald i antallet af børn i den undervisningspligtige alder, stiger antallet af forventede klasser samlet set for Roskilde Kommune (tabel 3). Det dækker over forskellige udviklinger på de forskellige skoler.

På Nordskolen (som udgøres af Bauehøjskolen og Jyllinge Skole) forventes et markant fald i antallet af klasser, mens der på Klostermarksskolen forventes en betydelig stigning i antallet af klasser. Stigningen i antallet af klasser på Klostermarksskolen er en udfordring for kapaciteten på skolen, og forskellige muligheder i forhold til at afhjælpe presset på kapaciteten er derfor ved at blive afklaret herunder ændring af skoledistrikterne, som det blev anvist i budget 2019-22.

For Vindinge Skole er der en forventning om en gradvis stigning i antallet af klasser, således at Vindinge Skole i skoleåret 2023/24 forventes at have 20 klasser mod 16 klasser i skoleåret 2019/2020. Dette kan rummes inden for den nuværende kapacitet

Vor Frue Skole oplever fra skoleåret 2019/20 en betydelig nedgang i antallet af klasser, som følge af beslutningen om at gøre Vor Frue Skole til en indskolingsskole. Elever fra Vor Frue Skole vil fra 2019/20 og frem skulle starte på Østervangsskolen, når de skal begynde i 4. klasse, hvorfor Østervangsskolen som konsekvens heraf vil opleve en stigning i antallet af klasser fra skoleåret 2019/20 fra 23 til 26 klasser. Herefter forventes Østervangsskolens antal af klasser at stabilisere sig på 25-26 klasser, hvilket kan rummes i den nuværende kapacitet.

I de seneste år har der været fokus på situationen omkring Trekronerskolen. Den nye skoleprognose peger på, at fra skoleåret 2021/22 og frem til skoleåret 2023/24 er der en forventning om, at antallet af nye 0. klasser vil svinge mellem 4 og 5 0. klasser, men at det samlede antal klasser kan rummes inden for den nuværende kapacitet på den 4-sporet skole.

Behovet for kapacitet på de kommunale folkeskoler i Roskilde bestemmes, ud over det samlede antal børn i den undervisningspligtige alder, også af søgningen til alternativer såsom privatskoler og efterskoler.

Tabel 4: Forventninger til privatskolefrekvensen

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Privatskolefrekvens	14,6%	14,9%	15,0%	15,1%	15,3%	15,4%

Der er i prognosen indregnet en lille stigning i privatskolefrekvensen, som er et udtryk for andelen af elever, der vælger privatskole ud af samtlige mulige elever i Roskilde Kommune (tabel 4). Roskilde ligger, ifølge Undervisningsministeriet, under den gennemsnitlige privatskolefrekvens på landsplan – denne har været stigende henover de seneste år.

Tabel 5: Forventningen til efterskoleandelen

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Efterskoleandel	16,0%	15,0%	15,1%	15,3%	15,7%	15,4%

Der er i prognosen indregnet en stigende efterskoleandel henover prognoseårene, som er et udtryk for andelen af elever, der vælger at tage 8.-10. klasse på en efterskole ud af samtlige mulige elever i Roskilde Kommune (tabel 5). Der forventes dog et lille fald fra indeværende skoleår til skoleåret 2019/20. Roskilde ligger, ifølge Undervisningsministeriet, på niveau med den gennemsnitlige efterskoleandel på landsplan – denne har været stigende henover de seneste år.

Både udviklingen i privatskolefrekvensen og efterskoleandelen er med til, at antallet af klasser på skolerne i Roskilde holdes på det forventede niveau.

4. SFO

Kapacitetsvurderingen på SFO-området baserer sig på skoleprognosen, og den er beregnet ud fra årgangene 0. – 3. klasse samt de kommende 0. klasses elever, der starter i maj måned. Forventningerne til antallet af børn på SFO'en indeholder børn bosiddende i Roskilde Kommune, men også børn fra andre kommuner der går i SFO-

tilbud i Roskilde. Tabellen nedenfor viser det forventede antal børn i SFO i Roskilde Kommunes grundskoler i de kommende år.

Tabel 6: Forventede antal børn i SFO-tilbud i Roskilde Kommunes grundskoler*

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal børn i egne SFO'er	3.540	3.444	3.397	3.451	3.486

*2019-2023 er forventningen til antallet af børn der har behov for et SFO-tilbud i Roskilde Kommune

Antallet af børn i SFO-tilbud i Roskilde Kommune forventes at falde fra 2019 og frem til 2021, hvorefter det forventes at stige en anelse, dog ikke over niveauet for 2019. Behovet vil derfor kunne rummes i den nuværende kapacitet for SFO på skolerne.

5. Klub

Kapacitetsvurderingen på klubområdet baserer sig på skoleprognosen, og indeholder elever fra både de kommunale grundskoler og privatskoler, da elever fra privatskolerne også går i de kommunale klubber.

Kapacitetsvurderingen er beregnet i forhold til den dækningsgrad, der er på klubområdet i 2018, svarende til hvor stor en bosiddende del af en årgang i Roskilde Kommune, der går i et klubtilbud. Dækningsgraden har de seneste år været svagt faldende, men ser ud til at være stabiliseret. I prognosen indgår årgangene 4. - 7. klasse (med undtagelse af maj-august, hvor 3. klasserne også går i klub).

Tabel 7 nedenfor viser det forventede antal børn i klub i de kommende år.

Tabel 7: Forventede antal børn i klub-tilbud i Roskilde Kommune*

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal børn i egne klubber	3.282	3.311	3.270	3.215	3.142

*2019-2023 er forventningen til antallet af børn der har behov for et klub-tilbud i Roskilde Kommune

Antallet af børn i klubtilbud i Roskilde Kommune forventes at være faldende i de kommende år, og kan derfor rummes i den nuværende kapacitet.